

Elsted før og nu

Håndværk og handel - før:



Brødsalg og vognmand. På Elsted Byvej 24 lå i 1950'erne et brødsalg drevet af Maren Skødt, der var gift med Martin. Maren Skødt fik brød fra bageren i Egå. Deres søn Ejnar havde en gammel lastbil, "Det blå Lyn", og han var selvstændig vognmand. Viggo, der var lærling ved smeden, var flere gange med Skødt nede og hente brunklud i Søby. Det var en kold tur om vinteren, sagde han, for rusten havde lavet temmelig mange huller i førerhuset, så det blæste ind. I 1954 giftede Ejnar sig med Irma. De boede på Elsted Byvej 18. Han købte en ny lastbil, men stoppede som vognmand omkring 1960, og fik så arbejde hos Jespersen og Søn på Lystrupvej.



Omrejsende handlende og håndværkere: Venstre billede viser bageren fra Trige, der i 1938 er på sin tur rundt og en gang om ugen kom til Elsted. Det andet billede er fra 1920, hvor Charles Sørensen, der er født i Elsted i 1892, henter nogle får til slagting. Hjemmeslagning på gårdene var almindeligt langt op i 1900-tallet, og i gamle folketællinger finder man flere slagtere – som altså ikke har haft butik.



Elsted Tømmer og Snedkerforretning
v. AAGE MIKKELSEN
Telf. 71 Lystrup - Elsted pr. Lystrup

Elsted tømmer og snedkerforretning. Tømmermester Aage Mikkelsen kom fra Todbjerg i 1949. Hans søn Bent Mikkelsen blev udlært hos faderen. Fra 1966 indgik han i virksomheden, og arbejdede sammen med faderen til firmaet ophørte i 1976.

Elsted Tømmer- og Snedkerforretning

v. Bent og Aage Mikkelsen

TELEFON 21



SKANDINAVISK ELEKTRO SERVICE

v. SERVICEINGENIØR
A. VALENTIN SØRENSEN
AUT. EL-INSTALLATØR
Eget reparationsværktøj for elmotører

ELSTEDVEJ 50 - ELSTED
PR. LYSTRUP
TELEF. 068 - 9 2111 - 244

Salg af:
El-motører
Værktøjsmaskiner

LAMPER
KOMFURER
KØLESKABE
FROSTBOKSE

Tilbud på: NY-installationer eller omforandringer

Foruden vort arbejde med installation i byggeri beskæftiger vi os med forebyggende vedligeholdelse af industriinstallationer, og på Aarhuus Stiftsradet og Vendsyssel Tidende er vi betroet ansvar for at rotationspressens elektriske dele fungerer perfekt når ovnen går i trykken. Reparationsudgifter og antal driftstop nedsættes væsentligt herved. Vi påtager os gerne at instruere Deres personale i behandlingen af elmotører og udstøring. Mangeårigt arbejde på svenske industrier kommer nu vore kunder til gode.

Spæiale: Forbyggende vedligeholdelse af elmotører



Foto: Bjørke Larsen

Skandinavisk Elektro Service. Den opfindsomme smed i Elsted fik med Ingeniør A. Valentin Sørensen en efterfølger. Han opfandt i slutningen af 1970'erne en friktionsvarmer. Valentin Sørensen finansierede selv udviklingen af sin friktionsvarmer, som omtales i aviserne første gang i 1977. I August 1978 skriver avisen, at den perspektivrige energiopfindelse skal markedsføres af Opfinder- og licenskontoret.

Skandinavisk Elektro Service i Elsted lå Elstedvej 50, der også har haft nr. 172 og i dag er Elsted Byvej 18. Her ligger nu JSA. Det er samme adresse, hvor høker Rasmussen havde butik.

Beboerne i landsbyen Elsted var helt op i 1800-tallet først og fremmest bønder og arbejdere på gårdene. Det gælder også smeden, som vi finder allerede i 1787. Efterhånden optræder flere erhverv i folketællingerne. I 1857 er der en møller, og folketællingen i 1901 har både høker, slagter, tømmer, murer, stenhugger, snekker, sadelmager, karetmager, væver, børstenbinder, skrædder og skomagere. Disse erhverv har ofte været drevet sammen med et husmandssted. Således har sikkert kun smeden og høkeren haft værksted eller butik.



Smeden i Elsted. Værkstedet har ligget i bygningen på Elsted Byvej 19 siden 1834. Tidligere lå det uden for landsbyen af hensyn til brandfaren. Den nuværende smedefamilie har ejet smedjen siden 1915, hvor Jens Peter Jensens bedstefar, der også hed Jens Peter, købte værkstedet. Smeden fra 1915 var meget kreativ og opfandt både en sukkeroevasker og Elstedharven (indsat på fotoet). Smed Jensen var i 1932 med til at oprette Lystrup Tekniske Skole, der fungerede frem til 1941, og han sad i sognerådet fra 1933-1937.

Bette Ras' hus i 2013



Høkeren var oprindelig en person, som drev småhandel. En høker kunne have en fast bod, men gik oftest omkring i gaderne og falbed sine varer. Høkere handlede især med fødevarer. I anden halvdel af 1800-tallet blev omvendte høkere gradvist afløst af butikshandlere, hvoraf nogle beholdt betegnelsen høker, mens de fleste gik over til købmand. I Elsted var der 2 høkere: På Elstedvej 172 i huset foran JSA Sikring havde "Bette Ras", Rasmus Rasmussen, sin butik, indtil han en mørk vinteraften i begyndelsen af 1900-tallet druknede i Egåen ved Grå Mølle. På matrikel 5g, "gården i skjellet" på Ørnstrupvej, boede Rasmus Laursen Andersen. Han kaldte sig høker i folketællingerne 1901 og 1906, mens Rasmus Rasmussen kaldte sig købmand.



Købmanden Elsted kirkevej 1. Over døren til butikken står 1899. Det var købmand Peder Sørensen, og det siges, at han forbyggede sig på beboelsen, der er opført i 1918. 1918 - 1922 ejedes forretningen af Christian Thykjær. 1922 - 1959 var købmanden i Elsted Oscar Spliid. 1959 - 1992, hvor butikken lukkede, var Agnes og Ole Hebsgård ejere af Elstedts sidste købmandsforretning.



Lystrup-Elsted-Elev Lokalhistoriske Samling